ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ŠKOLNÍ DRUŽINY

Základní škola a mateřská škola Třanovice, příspěvková organizace

Zpracováno s ohledem na § 5 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, a vyhlášku č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění účinném ke dni zpracování návrhu.

1. Identifikační údaje

Název školy	Základní škola a mateřská škola Třanovice, příspěvková organizace
Sídlo	Třanovice 92, 739 53 Třanovice
Ředitel školy	Mgr. David Molitor
Telefon	739 490 779
E-mail	david.molitor@zsamstranovice.cz
IČO	75027089
IZO	119600757
RED-IZO	600134237
Zřizovatel	Obec Třanovice
Adresa zřizovatele	Třanovice 250
Telefon zřizovatele	558 696 161
E-mail zřizovatele	urad@tranovice.cz
Kapacita školní družiny	95 účastníků
Počet oddělení	3 oddělení – Zajíčci, Žabičky, Krtci
Platnost a účinnost dokumentu	Od 1. 9. 2026
Číslo jednací	ZŠ a MŠ/249/2026

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina (dále jen „ŠD“) je součástí školy a poskytuje zájmové vzdělávání mimo vyučování. Vytváří bezpečné, podnětné a přátelské prostředí pro odpočinek, rekreaci, spontánní hru, rozvoj zájmů a smysluplné trávení volného času. Navazuje na vzdělávání ve škole a spolupracuje s rodinami účastníků.

Program vychází z potřeb a věku dětí, z místních podmínek a z možností školy. Vychovatelé respektují individuální tempo, zájmy, schopnosti a odlišnosti jednotlivých účastníků. Činnosti se podle počasí, provozu školy a potřeb dětí uskutečňují ve třídách, ve vyhrazených prostorách školy, na školním hřišti a při vycházkách v okolí školy.

ŠD pracuje ve třech odděleních označovaných Zajíčci, Žabičky a Krtci.

3. Konkrétní cíle zájmového vzdělávání

- Vytvářet bezpečné a respektující prostředí, ve kterém se děti cítí přijímané a mohou navazovat přátelské vztahy.
- Podporovat všestranný rozvoj osobnosti, samostatnost, tvořivost, zvídavost a přiměřenou odpovědnost.
- Rozvíjet sociální dovednosti: spolupráci, komunikaci, ohleduplnost, toleranci, řešení konfliktů a respekt k pravidlům.
- Umožnit dětem odpočinek a regeneraci po vyučování a vyvážit organizované činnosti spontánní hrou.
- Rozvíjet pohybové schopnosti, zdravé návyky, vztah k pobytu venku a bezpečnému chování.
- Vést děti k poznávání přírody, ochraně životního prostředí a odpovědnému vztahu k místu, kde žijí.
- Rozvíjet praktické, pracovní, výtvarné, hudební, dramatické, čtenářské a badatelské dovednosti podle zájmu dětí.
- Podporovat respekt k tradicím, kulturní rozmanitosti a společenským pravidlům.
- Vytvářet podmínky pro začleňování dětí s různými vzdělávacími potřebami a předcházet vylučování z kolektivu.
- Vést děti k bezpečnému a odpovědnému využívání materiálů, pomůcek, prostor školy.

4. Délka, formy a organizace vzdělávání

ŠD poskytuje zájmové vzdělávání od pondělí do pátku v průběhu školního roku. Konkrétní provozní dny, přerušení provozu a organizaci v době prázdnin stanoví ředitel školy v souladu s právními předpisy a provozními možnostmi školy.

Základní formy činnosti:

- pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost;
- příležitostné akce, tematické dny, soutěže a projekty;
- spontánní činnosti a volná hra;
- odpočinkové a rekreační činnosti;
- příprava na vyučování a upevňování školních dovedností přiměřenou formou, bez nahrazování domácí přípravy;
- vycházky, pobyt v přírodě, na zahradě, školním hřišti.

Provoz ŠD: ranní družina 6:00–7:30 a odpolední družina 11:30–16:30.

5. Obsah vzdělávání a tematické oblasti

Obsah vzdělávání je uspořádán do propojených tematických oblastí. Témata se mohou prolínat a vychovatelé je přizpůsobují věku, zájmům a aktuálním potřebám dětí. Měsíční plán je orientační, nikoli závazný rozpis každého dne.

Člověk a jeho svět: Poznávání školy, obce a okolí; orientace v místě bydliště; rodina, kamarádi, tradice a významné události.

Člověk a zdraví: Odpočinek, pohybové hry, pobyt venku, osobní hygiena, pitný režim, prevence úrazů a bezpečné chování.

Člověk a příroda: Pozorování změn v přírodě, roční období, rostliny a živočichové, počasí, třídění odpadu a ochrana prostředí.

Člověk a společnost: Pravidla soužití, komunikace, spolupráce, řešení sporů, respekt k druhým a odpovědnost za vlastní jednání.

Člověk a svět práce: Pracovní a výtvarné činnosti, tvoření z různých materiálů, péče o pomůcky, jednoduché konstrukční a praktické úkoly.

Umění a kultura: Výtvarné, hudební, dramatické, literární a rukodělné činnosti; lidové tradice a kulturní události.

Jazyk, komunikace a poznávání: Čtení a vyprávění, hádanky, slovní a deskové hry, pozorování, pokusy a rozvoj zvídavosti.

Volný čas a osobní rozvoj: Objevování vlastních zájmů, volba činností, samostatnost, tvořivost, relaxace a zdravé návyky při trávení volného času.

6. Orientační roční tematický plán

Období	Příklady témat a činností
Září	Seznamujeme se s družinou, školou a pravidly; bezpečná cesta; kamarádství a spolupráce.
Říjen	Podzim v přírodě; barvy a plody podzimu; tvoření z přírodnin; péče o okolí.
Listopad	Počasí a proměny přírody; světlo a bezpečnost; čtení, vyprávění a rukodělné činnosti.
Prosinec	Adventní a zimní tradice; přání, dárky a tvoření; laskavost a pomoc druhým.
Leden	Zima a zimní příroda; bezpečné zimní hry; nové zájmy a pohybové aktivity.
Únor	Přátelství, spolupráce a komunikace; masopustní tradice; tvořivé a dramatické hry.
Březen	Kniha a příběh; první známky jara; pozorování, čtenářské a badatelské aktivity.
Duben	Ochrana Země; třídění odpadu; jarní příroda; bezpečnost při pobytu venku.
Květen	Rodina a obec; květiny a živočichové; pohybové hry, výlety a tvoření.
Červen	Léto, prázdniny a bezpečnost; ohlédnutí za rokem; společné hry a zhodnocení činnosti.

Příklady činností: výtvarné a rukodělné dílny, pohybové a míčové hry, pobyt na hřišti, vycházky, společenské a stolní hry, čtení, vyprávění, soutěže, pozorování přírody, tematické projekty a činnosti podle zájmu dětí. Konkrétní nabídka se zaznamenává v průběžných plánech oddělení.

7. Metody a pedagogické přístupy

- prožitkové a činnostní učení, hra a praktické zkušenosti;
- individuální přístup, rozhovor, pozorování, demonstrace a společná reflexe;
- skupinová a kooperativní práce, projekty, tvořivé dílny a pohybové aktivity;

- nabídka volby a podpora samostatného rozhodování v bezpečně stanovených mezích;
- pozitivní motivace, ocenění snahy a respektující řešení konfliktů.

8. Klíčové kompetence

Souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které se prolínají všemi činnostmi zájmového vzdělávání školní družiny:

a) kompetence k učení – učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpovědi, hledá souvislosti, získané umí uplatnit v praxi,

b) kompetence k řešení problémů – všímá si dění okolo, snaží se řešit situaci, při řešení používá logické postupy,

c) kompetence komunikativní – ovládá řeč, vyjadřuje sdělené myšlenky, otázky, odpovídá vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými**,**

d) kompetence sociální a interpersonální – samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi,

e) kompetence činnostní a občanské – učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů. Odpovědně přistupuje k rizikům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na zdraví své i druhých,

f) kompetence k trávení volného času – orientuje se v možnostech smysluplného využití volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálně, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku trávení volného času.

9. Podmínky přijímání, průběhu a ukončování vzdělávání

9.1 Přijímání

O přijetí účastníků rozhoduje ředitel školy na základě písemné přihlášky, kapacity školní družiny a předem stanovených kritérií přijímání. Kritéria přijímání jsou zveřejněna způsobem umožňujícím dálkový přístup a jsou dostupná zákonným zástupcům před zahájením přijímacího řízení. Přednostně jsou přijímáni žáci 1. stupně ZŠ v souladu s vyhláškou č. 74/2005 Sb.

Kritéria pro přijímání žáků do školní družiny:

O přijetí žáka do školní družiny rozhoduje ředitel školy na základě písemné přihlášky podané zákonným zástupcem.

Do školní družiny jsou přijímáni žáci školy do naplnění stanovené kapacity.

V případě, že počet přihlášených žáků překročí stanovenou kapacitu školní družiny, bude o přijetí rozhodnuto transparentním losováním.

V průběhu školního roku lze přijmout dalšího žáka, pokud to umožňuje kapacita školní družiny a organizační podmínky jejího provozu.

9.2 Průběh docházky

Zákonný zástupce uvede v přihlášce dny a rozsah docházky, způsob odchodu dítěte a osoby oprávněné k vyzvednutí, případně souhlas s odchodem bez doprovodu, je-li to školou povoleno. Změny docházky, odchodu nebo oprávněných osob oznamuje zákonný zástupce škole písemně nebo jiným školou určeným prokazatelným způsobem. Nepřítomnost a předčasný odchod se omlouvají podle vnitřního řádu ŠD. Dítě se pohybuje v prostorách ŠD a účastní se činností podle pokynů pedagogických pracovníků.

9.3 Ukončení docházky

Účast ve školní družině se ukončuje na základě písemné žádosti zákonného zástupce nebo v dalších případech a postupem stanoveným platnými právními předpisy. Ukončení docházky je evidováno školou. Zákonný zástupce je o ukončení docházky a případném vypořádání úplaty informován způsobem stanoveným školou.

10. Podmínky pro účastníky se speciálními vzdělávacími potřebami

ŠD usiluje o rovný přístup k zájmovému vzdělávání. Podle potřeb účastníků a možností školy přizpůsobuje organizaci, tempo, pomůcky, instrukce, prostředí a způsob zapojení do činností. Vychovatelé spolupracují se zákonnými zástupci, školním poradenským pracovištěm a školskými poradenskými zařízeními v rozsahu potřebném pro podporu dítěte. Při plánování činností se zohledňují doporučená podpůrná opatření, bezpečnost a skutečné personální a materiální možnosti školy.

11. Materiální, personální a ekonomické podmínky

11.1 Materiální podmínky

Činnosti probíhají ve třech vyhrazených místnostech školy a dle provozních možností také v tělocvičně a na venkovních hřištích a prostorách. Využívají se hry, knihy, výtvarné a pracovní pomůcky, sportovní vybavení

a další prostředky odpovídající věku účastníků. Pomůcky jsou průběžně kontrolovány a používány v souladu s bezpečnostními pravidly.

11.2 Personální podmínky

Zájmové vzdělávání zajišťují tři pedagogičtí pracovníci (vychovatelky) splňující požadavky právních předpisů.

Ředitel školy stanovuje počet účastníků na jednoho pedagogického pracovníka s ohledem na organizaci školní družiny, charakter a místo vykonávaných činností, zajištění bezpečnosti účastníků a jejich individuální potřeby.

11.3 Ekonomické podmínky

Ekonomické podmínky školní družiny jsou zajišťovány prostřednictvím finančních prostředků poskytovaných škole v souladu s platnými právními předpisy, příspěvkem zřizovatele a případně dalšími povolenými zdroji. Provoz školní družiny je součástí rozpočtu školy. Výši úplaty za zájmové vzdělávání ve školní družině stanoví zřizovatel v souladu s § 14 vyhlášky č. 74/2005 Sb. Splatnost úplaty a případné rozdělení do více splátek stanoví ředitel školy v souladu s § 11 uvedené vyhlášky. Ředitel školy informuje zákonné zástupce o výši úplaty a podmínkách jejího placení. Podrobnosti upravuje Směrnice k úplatě za zájmové vzdělávání ve školní družině.

12. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

- ŠD zajišťuje dohled nad účastníky a přizpůsobuje činnosti jejich věku, schopnostem, počtu a konkrétním podmínkám.
- Účastníci jsou na začátku školního roku a průběžně podle potřeby seznamováni s pravidly bezpečnosti, chováním v prostorách školy, na hřišti a při vycházkách.
- Pedagogičtí pracovníci kontrolují stav používaných pomůcek a prostor a nepřipustí činnost, která by představovala nepřiměřené riziko.
- Při pobytu mimo školu se postupuje podle právních předpisů, vnitřních pravidel školy a vyhodnocení rizik; odpovědnost a dohled jsou zajištěny před zahájením akce.
- Úrazy a mimořádné události se řeší a evidují podle platných předpisů a vnitřních postupů školy.
- ŠD podporuje psychosociální bezpečí, prevenci šikany a diskriminace, respektující komunikaci a včasné řešení konfliktů.
- Konkrétní postupy při předávání dětí, odchodech, omlouvání, mimořádných situacích a úrazech stanoví také vnitřní řád ŠD a další dokumentace školy.

13. Pravidla vnitřního hodnocení a evaluace

Vychovatelé průběžně sledují zapojení, spokojenost, zájmy a potřeby účastníků, funkčnost nabídky činností, vztahy v kolektivu a bezpečnost. Hodnocení slouží především ke zlepšování programu, nikoli k porovnávání dětí.

- průběžná reflexe jednotlivých činností a rozhovory s dětmi;
- vyhodnocení účasti a zájmu o nabízené aktivity;
- sledování klimatu oddělení a řešení opakujících se obtíží;
- konzultace se zákonnými zástupci a spolupráce s učiteli;
- pravidelné vyhodnocení programu a návrhy na jeho úpravy.

ŠVP se aktualizuje zejména při změně právních předpisů, organizace, kapacity, personálních či materiálních podmínek nebo na základě vyhodnocení činnosti.

14. Vztah k dalším dokumentům školy

Tento ŠVP se uplatňuje společně se školním řádem, vnitřním řádem školní družiny a dalšími aktuálními dokumenty školy. V případě podrobností týkajících se každodenního provozu se postupuje podle platných právních předpisů a aktuálních vnitřních dokumentů školy.

15. Zveřejnění a přístup k dokumentu

ŠVP vydává ředitel školy. Škola jej zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup a umožní do něj nahlédnout v sídle školy nebo školského zařízení. Každý může pořizovat opisy, výpisy a kopie nebo požádat o kopii za podmínek stanovených právními předpisy.

16. Závěrečná ustanovení

Tento dokument nabývá platnosti a účinnosti dnem 1. 9. 2026.

Projednáno na pedagogické radě dne 28. 8. 2026.

V Třanovicích dne: 28. 8. 2026

Vydal: Mgr. David Molitor, ředitel školy

Podpis ředitele školy: _____